

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

ЕГІ, ФЕУ

(повне найменування інституту, факультету)

ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

(повне найменування кафедри)

Пояснювальна записка

до дипломного проекту (роботи)

МАГІСТР

(ступінь вищої освіти)

на тему ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ
ПІДПРИЄМСТВА НА ВИРОБНИЦТВО
І РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОДУКЦІЇ

Виконав: студент(ка) VI курсу, групи ФЕУЗ-118

Спеціальності 072 ФІНАНСИ,
БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма (спеціалізація)

ФІНАНСИ І КРЕДИТ

КУПАЧОК І. О.

(прізвище та ініціали)

Керівник ПРУШКІВСЬКИЙ В. Г.

(прізвище та ініціали)

Рецензент

(прізвище та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»
(повне найменування закладу вищої освіти)

Інститут, факультет ЕГІ, ФЕУ
Кафедра Фінанси, банківська справа та страхування
Ступінь вищої освіти МАГІСТР
Спеціальність 072, фінанси, банківська справа та страхування
(код і найменування)
Освітня програма (спеціалізація) фінанси і кредит
(назва освітньої програми (спеціалізації))

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри К. Р. М. Федосов
Щербаков С. В.
« 16 / » 12 2019 року

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТА(КИ)

Кулачок Ірини Олександрівни
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) Формування витрат підприємства на виробництво і реалізацію продукції

керівник проекту (роботи) д.е.н., проф. Пруцьківський В.Г.
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від « 01 » 11 2019 року № 361

2. Строк подання студентом проекту (роботи) 10. 12. 2019.

3. Вихідні дані до проекту (роботи) Додаток А. Форма 1 Баланс АТ „Градспецмаш“ 2016 р.; Додаток Б. Форма 2 Звіт о фінансових РЕЗУЛЬТАТАХ АТ „Градспецмаш“ за 2016 р. Додаток В. Форма 1. Баланс АТ „Градспецмаш“ за 2017 р. Додаток Д. Форма 2 Звіт о фінансових РЕЗУЛЬТАТАХ АТ „Градспецмаш“ за 2017 р.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Розділ 1. Теоретичні засади управління витратами підприємства.

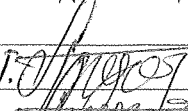
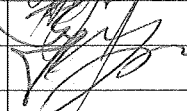
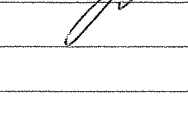
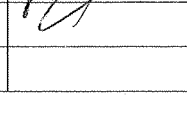
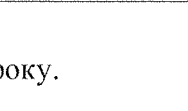
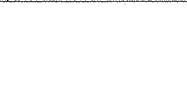
Розділ 2. Аналіз формування витрат на виробництво і реалізацію продукції та їх вплив на формування прибутку АТ „Градспецмаш“.

Розділ 3. Вдосконалення механізму управління витратами підприємства.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Рис. 1.1. Формування витрат підприємства;
Таблиця 1.1. Класифікація витрат підприємства
Рис. 1.2. Класифікація витрат в системі управл. обліку
Рис. 1.3. Формування витрат за методом АС.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	прийняв виконане завдання
РОЗДІЛ 1	д.е.н., проф. Прушківський В.Г.		
РОЗДІЛ 2	д.е.н., проф. Прушківський В.Г.		
РОЗДІЛ 3	д.е.н., проф. Прушківський В.Г.		
РОЗДІЛ 4	ст. викл. Журавель С.М.		
нормоконтроль	ст. викл. Чередниченко Н.О.		

7. Дата видачі завдання « 20 » березня 2019 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

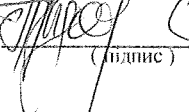
№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1.	Збір матеріалу на проектування	20.02.2019-01.03.2019	
2.	Трипування та аналіз зібраного матеріалу. Уточнення завдань	01.03.2019-10.04.2019	
3.	проектуювання. Виконання теоретичної частини роботи.	10.04.2019-05.06.2019	
4.	Виконання графічної частини роботи.	05.06.2019-01.09.2019	
5.	Написання та оформлення дипломної магістерської роботи.	01.09.2019-10.10.2019	
6.	Перевірка роботи керівником, консультантами	10.10.2019-25.10.2019	
7.	Попередній захист роботи	23.11.2019	
8.	Переплітання оформлення дипломної магістерської роботи.	09.12.2019	

9. Захист роботи ЦЕК

Студент(ка)

Керівник проекту (роботи)

 Кулачок І.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

 Прушківський В.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ЗАВДАННЯ НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ	
АНОТАЦІЯ	
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕННЯ ТЕРМІНІВ	
ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1. Економічна та організаційно – правові аспекти формування витрат підприємства	10
1.2. Методика формування витрат та їх розподіл	23
1.3. Показники ефективності формування витрат підприємства	34
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО І РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОДУКЦІЇ АТ «ГРАДСПЕЦМАШ»	39
2.1 Аналіз фінансово – економічної характеристики АТ «Градспецмаш»	39
2.2. Аналіз основних показників виробничо-фінансової діяльності АТ «Градспецмаш» за 2016-2018рр.	47
2.3 Аналіз формування витрат підприємства на виробництво і реалізацію продукції	61
2.4. Оцінка ефективності формування витрат АТ «Градспецмаш» на виробництво і реалізацію продукції	67
РОЗДІЛ 3 ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ	79
3.1. Шляхи використання інформаційних технологій в системі управління витратами підприємства	79
3.2. Оптимізація витрат підприємства АТ «Градспецмаш» за допомогою інформаційних технологій	83

РОЗДІЛ 4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ	98
ВИСНОВКИ	115
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	120
Додаток А. Форма 1 Баланс АТ «Градспецмаш» 2016 рік	
Додаток Б. Форма 2 Звіт о фінансових результатах «Градспецмаш» за 2016 рік	АТ
Додаток В. Форма 1 Баланс АТ «Градспецмаш» за 2017 рік	
Додаток Д. Форма 2 Звіт о фінансових результатах «Градспецмаш» за 2017 рік	АТ
Додаток Е. Форма 1 Баланс АТ «Градспецмаш» за 2018 рік	
Додаток Ж. Форма 2 Звіт о фінансових результатах «Градспецмаш» за 2018 рік	АТ

АНОТАЦІЯ

Кулачок І.О. «Формування витрат підприємства на виробництво і реалізацію продукції» - Дипломна магістерська робота. Дипломна магістерська робота зі спеціальності 072 магістр фінансів, банківської справи та страхування. - Кафедра фінанси, банківська справа та страхування, Національний університет «Запорізька політехніка», 2019.

Об'єкт дослідження є: аналіз, методи розрахунків та напрямки вдосконалення формування витрат підприємства на виробництво і реалізацію продукції АТ «Градспецмаш «Мотор Січ».

Результати та новизна підприємства. Спроможність підприємства досягнути успіху на ринку залежить від ефективності управління його фінансовими ресурсами. Добре організоване управління є необхідною складовою для їх успішної роботи в умовах жорсткої ділової конкуренції. Фінансові ресурси можуть бути в необхідному обсязі сформовані тільки за умови ефективної роботи підприємства, яка зможе забезпечити одержання прибутку.

Основні положення роботи. Зроблені розрахунки показників, що оцінюють витрати підприємства на виробництво і реалізацію продукції.

Значимість роботи та висновки. Визначені шляхи вдосконалення управління фінансовими витратами та ресурсами на підприємстві, та оптимізація джерел їх формування.

Ключові слова: ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ, ФІНАНСОВИЙ СТАН, РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, БАЛАНС, АКТИВИ, МАЙНОВИЙ СТАН, ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ, ОСНОВНІ ФОНДИ, КРЕДИТОСПРОМОЖНІСТЬ.

ANNOTATION

Kulachok I.O. "Formation of enterprise costs for production and sale of products" - Master's thesis. Master's degree in specialty 072 Master of Finance, Banking and Insurance. - Department of Finance, Banking and Insurance, Zaporizhia Polytechnic National University, 2019.

The object of research is: analysis, methods of calculation and directions of improvement of formation of expenses of the enterprise for production and sale of products of JSC "Gradspetsmash" Motor Sich.

Results and novelty of the enterprise. The ability of an enterprise to succeed in the market depends on the efficiency of managing its financial resources. Well-organized management is a necessary component for their successful operation in the conditions of fierce business competition. Financial resources can only be generated to the extent necessary if the enterprise is able to operate efficiently and will be able to generate profits.

The main provisions of the work. The calculations of indicators that estimate the costs of the enterprise for the production and sale of products.

Importance of work and conclusions. The ways of improving the management of financial expenses and resources at the enterprise and optimizing the sources of their formation are determined.

Keywords: FINANCIAL RESOURCES, FINANCIAL STATUS, PROFITABILITY, BALANCE SHEET, ASSETS, PROPERTY STATUS, FINANCIAL SUSTAINABILITY, FUNDAMENTALS, CREDITS.

**ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ ОДИНИЦЬ,
СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ**

АТ	—	акціонерне товариство
рр..	—	роки
с.	—	сантиметр
м.	—	метр
км.	—	кілометр
шт.	—	штук
рис.	—	рисунок
табл..	—	таблиця
див.	—	дивись
АС	—	система Absorption Costing
DC	—	система Direct Costing
БС	—	бюджетна система
Mi; Ka; TB3 -117; Д-36	—	типи двигунів
AI-20, Д-436 -148, AI-450	—	типи двигунів
МВт; кВт; ГВт; лм.; лк.	—	одиниця виміру
ОАЕ	—	Об'єднані Арабські Емірати
КНР	—	Китайська Народна Республіка
США	—	Сполучені Штати Америки
СНД	—	співдружність незалежних держав
КАЗ	—	Конотопський авіазавод
ДП	—	державне підприємство
грн.	—	гривень
тис. грн.	—	тисяч гривень
млн. грн.	—	мільйон гривень
ОКБ	—	опитно конструкторське бюро
чол.	—	чоловік
ERP; CASE; MES; AMR	—	інформаційні системи

CAD;CAM; АСУТП		інформаційні системи
ПЗ	—	прогнозне значення
COT	—	світова організація торгівлі
ПЛК	—	програмований логічний контролер
ЕОМ	—	електронна обчислювальна машина
ПК	—	персональний комп'ютер
ГОСТ; ССБТ; ДБН В; ВДТ	—	державні стандарти
НПАОП	—	безпечна експлуатація електроустановок
ПУЕ	—	правила устрою електроустановок
ДСанПіН	—	державні санітарні правила і норми
ДСН	—	санітарні норми виробничого шуму
НС; АЕС	—	джерело небезпеки
АЕС	—	атомна електростанція
ЗЕП	—	збірні евакуаційні пункти
ПЕП	—	приймальні евакуаційні пункти
навч. посіб.	—	навчальний посібник
учеб. пособ.	—	учебное пособие
наук. праць	—	наукові праці
за ред.	—	за редакцією
ін..	—	інші

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність», від 16.07.99, № 996-XIV.;
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1. «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затвердж. Указом Міністерства фінансів України від 31.03.99, № 87.;
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс»: Затвердж. Указом Міністерства фінансів України від 31.03.99, № 87.;
4. Положення бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати»: Затвердж. Указом Міністерства фінансів України від 31.03.99, № 87.;
5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: Затвердж. Указом Міністерства фінансів України від 31.11.99, № 191 // Бухгалтерський облік і аудит. - 2000. - №1.;
6. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку «Звіт про фінансові результати»: Затверджено наказом № 372 Міністерства фінансів України від 18 березня 2011 року.;
7. Антоненко О.О. Адаптивне планування обсягів виробництва на машинобудівному підприємстві малого бізнесу. Практик. посібник. — К.: Лібра, — 2011.— 18 с.;
8. Глухов В.В. Финансовый менеджмент. — С-П. «Специальная литература», 2011. — 428 с.;
9. Друри К. Управленческий и производственный: Учеб. пособие. - М.: ЮНИТИ – ДАНА, – 2012. – 1423 с.;
10. Кірейцева Г. Г. Фінанси підприємств: Навчальний посібник.— К. : ЦУЛ, 2012. – 268 с.;
11. Козаченко Г. В. Управління затратами підприємства: Навчальний посібник – К. : Лібра, 2012. – 320 с.;

12. Марич П.М. Фінанси агропромислових формувань: Практикум для самостійного вивчення дисципліни. – М.: ИНФРА – М, – 2012.- 317 с.;
13. Пархоменко В. М. Стандартизація бухгалтерського обліку в Україні (Положення (Стандарти) Бухгалтерського Обліку) // Нормативи, К.: - Фірма —1С Україна, 2011р., 421с.;
14. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств : Підручник. – К.: КНЕУ, 2012. – 670 с.;
15. Решетников И.С., Анисимов Д.Е. Автоматизация промышленности: Учеб. пособие. – М.: ИНФРА – М, – , 2010. – 312 с.;
16. Савчук В.П. Финансовый менеджмент предприятия: Навчальни посібник - К., 2011. - 590 с.;
17. Трубочкина М. И. Управление затратами предприятия : Учебное пособие. – М. : ИНФРА-М, - 2011. – 218 с.;
18. Турило А.М. Управління витратами підприємства : Навч. посіб.— К. : КНЕУ, - 2010. – 57 с.;
19. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С. Методика финансового анализа: Учеб. пособие. - М.: ИНФРА-М, - 2010.- 259 с.;
20. Антонець О.О. Аналіз концепцій планування і обліку витрат підприємства //Финансовый менеджмент. – 2013. – №11. – С.613-623.;
21. Бланк, І. Фінансовий механізм управління ефективністю операційних витрат підприємства // Фінанси України. – 2012. – № 4. – С. 32–38.
22. Гридчина М.В. Фінансовий менеджмент // Вісник ЖДТУ «Економічні науки». – К.: МАУП, 2012. – 136 с.;
23. Дроб'язко С. І. Методичні основи управління витратами підприємства // Економіка підприємства. – 2010. – № 1. – С. 57- 59.;
24. Загиддулин Р.Р. Управление машиностроительным производством с помощью систем MES, APS, ERP: Учеб. пособие. – М.: ИНФРА – М, – 2011. — 372 с.;

25. Золотарьова, А. М. Напрями підвищення ефективності управління виробничими витратами на вітчизняних підприємствах// Управління розвитком. – 2012. – №5. – С. 21- 22.;
26. Качмарик Я.Д. Витрати підприємства та шляхи їх оптимізації // Науковий вісник НЛТУ. – 2012 – №17. – С.211-215.;
27. Ковалев В.В. Финансовый анализ // Финансы и статистика. – 2010. – № 11. – 109 с.;
28. Колісник Г.М. Економічна сутність витрат виробництва й методологія їх дослідження // Вісник Закарпатського державного університету. – 2011. – № 5. – С.138-141.;
29. Косинська О. В. Оптимізація витрат як засіб підвищення прибутковості підприємств // Формування ринкових відносин в Україні. — 2011. — № 7. — С. 106-110.
30. Костенко О. М. Управління витратами підприємства в процесі формування його фінансової результативності // Науковий вісник – 2011. – №142. – С. 139-143.;
31. Крейнина, М. Платежеспособность предприятия: оценка и принятие решений // Финансовый менеджмент. – 2011. – № 1. – С. 3–13.;
32. Кулинич, М. Б. Управлінський облік як інформаційна система ефективного управління витратами підприємства // Науковий вісник – 2010. – № 12. – С. 98– 103.;
33. Леонов Я.В. Система управління витратами як фактор підвищення конкурентоспроможності // Бюлетень міжнародного нобелівського економічного форуму – 2010. – № 1. – С.175-183.;
34. Маковеев, А. Собівартість продукції в контексті технологічного розвитку промислового виробництва // Формування ринкових відносин в Україні. – 2010. – № 7. – С. 14–19.;
35. Недрянко А.О. Витрати підприємства в системі економічного механізму управління підприємством // Торгівля і ринок України. – 2011. – № 12. – С. 125-131.;

36. Нечаєв Г.І., Бахмацький С.А. Аналіз внутрішньообласних господарств // Збірник наук. праць. «Фінанси». – К.: НДФІ, 2012. – С. 73-77.;
37. Ночовна Ю.О. Класифікація витрат за елементами та статтями: // Вісник Львівської комерційної академії. – 2011. – № 35. – С.228-231.;
38. Остапенко Я. О. Облік витрат на виробництво та собівартість продукції в ринкових умовах // Науковий вісник Національного університету ДПС України . – 2010. – № 2. – С. 121-126.;
39. Партин, Г. Формування стратегічної моделі управління витратами підприємства // Фінанси України. – 2014. – № 11. – С. 124–133.;
40. Попович Г.В. Оптимізація витрат підприємства, як важливий фактор підвищення конкурентоспроможності // матеріали конференції «Актуальные проблемы современных наук». — К.: НДФІ, 18 – 19 березня 2011р. – С. 174 – 179.;
41. Почкутов, М. Оценка ликвидности активов предприятия // Финансовый менеджмент. – 2015. – № 4. – С. 40–47.;
42. Радченя Л. І. Економічна сутність витрат виробництва // Збірник наук. праць. «Фінанси облік і аудит». – К.: НДФІ, 2012. – №13. – С. 273-277.;
43. Рожелюк В. М. Ознаки класифікації витрат підприємства в умовах ринку // Сталій розвиток економіки. – 2012. – №2. – С. 193-197.;
44. Романів І. Я. Удосконалення обліку і контролю витрат виробництва // Інноваційна економіка. – 2010. – № 1. – С. 139-142.;
45. Ростовська Г.В. Витрати: економічна сутність та напрямки дослідження // Вісник Донецького Національного університету. – 2011. – № 2. – С.65-68.;
46. Скрипник М. І. Сутність витрат як економічної категорії // Вісник ЖДТУ/ «Економічні науки». – К.: НДФІ, 2010. – № 4. – С. 159-165.;
47. Слуцкий, М. Влияние способов распределения накладных расходов на принятие управленческих решений // Финансовый менеджмент. – 2010. – № 9. – С. 70–81.;

48. Суржик В.Г. Роль бюджетування та фінансового аналізу // Матеріали наук.-практ. конф. "Актуальні проблеми сучасної фінансової науки". – К.: НДФІ, 18–19 березня 2010 р. – С. 174–179.;

49. Фінанси підприємств: Навчальне - методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / За ред. Л. Д. Буряка, - К.: КШУ, - 2013.- 178 с.;

50. Філінков, А. Розміри підприємств і собівартість продукції // Економіка України. – 2013. – № 8. – С.65–71.;

51. Шопин А.Г., Занин И.В. Автоматизация в промышленности // Економіка України. – 2010. №8. – С. 29-32.;

52. Червінська О.С. Особливості формування витрат на підприємствах різних галузей // Збірник науково-технічних праць. «Науковий вісник НЛТУ України». – К.: НДФІ, – 2011. – № 10. – С. 93-99.;

53. Чорна О. Є. Світові тенденції та прогнози економічного зростання // Економіка підприємства та управління виробництвом. – 2011. – №7. – С. 40-42.;

54. Гандзюк М.П «Основи охорони праці » [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/umov_ohoronu_pratsi;

55. Закон України «Про охорону праці» № 2694-ХІІ від 04.10.1992 р; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ohrana-bgd.narod.ru/zakon1.html>;

56. Закон України «Про пожежну безпеку» № 3745-ХІІ від 17.03.1993. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon2.rada.gov.ua/;](http://zakon2.rada.gov.ua/)

57. АТ «Мотор Січ». Річний звіт – 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://versta.gudok.ru/upload/iblock/f84/msich_ar_2014.pdf;

58. АТ «Мотор Січ». Річний звіт – 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://versta.gudok.ru/upload/iblock/f84/msich_ar_2015.pdf;

59. АТ «Мотор Січ». Річний звіт – 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://versta.gudok.ru/upload/iblock/f84/msich_ar_2016.pdf;